

**Prova lliure per a l'obtenció del títol de graduat/ada en
educació secundària obligatòria**

Àmbit de la comunicació

Competència comunicativa en llengua catalana

PAUTA DE CORRECCIÓ

Nota de correcció.

Perquè un alumne sigui considerat apte en l'àmbit de la comunicació ha d'obtenir una puntuació mínima de 50/100 com a nota global de tots els exercicis de l'àmbit. A més, ha d'haver obtingut les notes mínimes següents en les proves de català (40 punts), castellà (40 punts). Si un alumne té una nota global superior a 50/100 però no ha obtingut la nota mínima en alguna de les proves de català i/o castellà es considera que té l'àmbit suspès.

Quadre resum

	Puntuació mínima	Puntuació màxima
Català	40	100
Castellà	40	100
Llengua estrangera	-	100

ACTIVITAT 1

(20 punts)

Escolteu atentament l'entrevista realitzada a l'astròleg Vicenç Cassanya en el programa radiofònic 'Misteris', de Rac1, del dia 2 de gener de 2012

Avui anem a parlar amb el Vicenç Cassanya que ens explicarà com es presenta aquest any nou astrològicament.

- Mmmm... Bé, és un any molt interessant perquè ademés de la mítica profecia maia de si acabarà el món el vint-i-u de desembre d'aquest any precisament o no acabarà i estes qüestions, pues el 2012 és quan més actua o més intensa està l'actual històrica quadratura entre Urano-Plutó que té una en tot lo que està passant en el món, especialment per la crisi econòmica, la primavera àrabe i totes estes qüestions que estan canviant totalment la història i el sentit de la societat, de la cultura, de la economia de tantes coses, no? I per lo tant estem en un any absolutament clau.
- Escolta Vicenç, a mi, quan em parles de quadratura... això és un aspecte negatiu?
- Sí, el que passa és que, efectivament... les quadratures entre Urano i Plutó, Urà i Plutó, s'han donat al llarg de la història en moments que ademés és com funciona l'astrologia mundial, no? El millor pronòstic se trobe en el passat, és dir, tu vas a mirar el passat: quan ha hagut quadratures entre Urano i Plutó? Pues la última precisament va ser en els anys 30, que va ser la gran crisi de Wall Street on la gent es tirava per les finestres i tal, no? Les quadratures d'Urano-Plutó sempre trauen uns moviments que... revolució, de rebeldia, de desobediència civil i de canvis molts dràstics i difícils als que adaptar-se. Però, a canvi, també són moments molt interessants perquè aporten una renovació de la cultura, una renovació de la tecnologia i jo crec que enlloc de tindre'ls temor, a estes quadratures, lo que hi ha que fer és tratar de disfrutar-les en un esperit de dir: bueno, pos anem a vore com ens renovem a nivell particular i a nivell social també, no? Si nosaltres posem de la nostra part... pues adaptar-se als temps que corren és un símptoma de sabiduria i ademés la vida és més estimulant d'aquesta manera. Tin en compte precisament que, per exemple, als meravellosos anys 60 hi havia, no una quadratura, però una conjunció Urà-Plutó i els anys 60 van canviar la sexualitat, la música, van aparèixer els Beatles, els Rolling Stones, la minifalda, la píldora anticonceptiva, la revolució sexual, els hippies, les rebelions contra la guerra de Vietnam als Estats Units o el famós Mayo del 68 francès. És dir, estem en una etapa de canvi molt radical.
- És veritat que si bé és dolenta la quadratura Urano-Plutó, després es produeix una regeneració, una renovació i tot canvia i això és bo.

Contesteu les preguntes següents:

a. Què diu la mítica profecia maia? **(2 punts)**

Que el vint-i-u de desembre del 2012 s'acabarà el món.

b. Per què diu l'astròleg que és molt interessant aquest any? **(2 punts)**

Per la històrica quadratura Urà-Plutó, etapa de canvi molt radical.

c. Com se suïcidava la gent durant l'última quadratura Urà-Plutó? (2 punts)
La gent es tirava o es llençava per les finestres.

d. Quines conseqüències tenen, suposadament, aquestes quadratures? (2 punts)
Sempre porten moviments, revolució, canvis molt dràstics i difícils.

e. Com creu en Vicenç Cassanya que cal fer front a les quadratures? (2 punts)
Amb un esperit positiu, aprofitant l'ocasió per renovar-nos a nivell particular i social i adaptar-se als nous temps.

2) Quina varietat dialectal geogràfica parla l'astròleg Vicenç Cassanya? (1 punt)
Català occidental - valencià

3) A partir del text que heu sentit, indiqueu dos trets característics principals que presenta aquesta varietat dialectal. (1 punt)
Absència de la vocal neutra; formes verbals: se trobe, tin en compte; pronúncia de la -r final: millor, ser, temor, fer, dir, canviar; determinant: estes quadratures; determinant: lo.

4) Els mots següents són barbarismes que han aparegut al text que heu sentit. Escriviu quina és la seva forma correcta. (3 punts)

ademés	a més	rebeldia	rebel·lia
disfrutar	gaudir	sabiduria	saviesa
minifalda	minifaldilla	píldora	píndola

0,5 punts per cada resposta correcta.

5) Llegiu les paraules següents i fixeu-vos en la grafia marcada en negreta. Malgrat que en tots els casos s'escrigui la grafia "x", aquesta grafia representa tres sons diferents. Classifica les paraules a la graella de sota segons el so que representin la grafia "x". (5 punts)

exemple – sexualitat – **x**erraire – taxi – índex – hexàgon – panxa – xiulet – Mèxic – torxa

/ʃ/	/ks/	/gz/
xerraire – panxa – xiulet – torxa	sexualitat - taxi – índex – Mèxic	exemple - hexàgon

0,5 punts per cada resposta correcta.

Es sumaran 0,5 punts per cada paraula correcta i es restaran 0,5 punts per cada paraula mal ubicada.

Activitat 1

ACTIVITAT 2

(10 punts)

1) L'ésser humà, a través de la llengua oral i escrita, pot comunicar-se i conviure en societat. En l'acte de comunicació hi participen els elements de l'esquerra. Relacioneu-los amb la definició que correspongui de la dreta. **(3 punts)**

1. El missatge	a. Sistema de signes coneguts per l'emissor i el receptor.
2. L'emissor	b. La informació que es transmet.
3. El receptor	c. La persona que transmet el missatge.
4. El canal	d. El lloc i circumstàncies en què es produeix l'acte de comunicació.
5. El context	e. El mitjà que permet la transmissió del missatge.
6. El codi	f. La persona que rep el missatge.

SOLUCIONS: 1B, 2C, 3F, 4E, 5D, 6A
0,5 punts per cada resposta correcta.

2) Observeu les imatges següents i completeu els elements de la comunicació que hi falten. **(5 punts).**

Missatge: **cançó**
 Emissor: **nois**
 Receptor: **home, gat**
 Canal: **l'aire**
 Context: **Nadal**
 Codi: **llenguatge oral, anglès**

Missatge: **sol·licitud del nou catàleg de moda**
 Emissor: **noia**
 Receptor: **empresa**
 Canal: **internet**
 Context: **oficina, casa**
 Codi: **llenguatge escrit, català**

0,5 punts per cada resposta correcta

3) Paral·lelament a l'ús del llenguatge verbal, els humans fem ús del llenguatge no verbal per comunicar-nos, és a dir, tot allò que acompanya les nostres paraules. Podeu donar-ne dos exemples? **[2 punts]**

L'aspecte físic, la veu, els gestos corporals, els gestos facials, les mirades, etc.

Activitat 2

ACTIVITAT 3

(10 punts)

Llegiu el text que teniu a continuació i feu les activitats de sota.

La Irene s'aixecà (1), amb les sabates aixafades del darrere no li feien tant de mal els peus, i se'n va anar cap a l'habitació que havia estat la seva fins que la va haver de compartir amb la germaneta. La humitat havia rebotit la porta i s'encallava. L'empentà (2) amb força. La pudor de resclosit li va fer fer un pas enrere. S'aguantà (3) la respiració i se'n va anar a obrir la finestra. Però, per més que tibés, no ho aconseguia. Ho va intentar amb els finestrons; no hi havia res a fer. Al final, en una de les estrebades, entremig de grinyols i carrisquejos, la finestra va cedir. Una pols negra i enganxosa se li quedà (4) incrustada a les mans. S'acostà (5) a l'ampit amb molt de compte; des d'allà es podia veure el pati i el cobert ensorrat. Es va girar. El sol covat de les acaballes de la tarda havia entrat a sotragades mentre donava claror a les quatre parets. Tot era al mateix lloc: l'armari de dos cossos a l'entrar, una cadira que ara estava menjada pels corcs i els dos llits de cinc pams arrambats a la paret amb la tauleta de nit al mig. I les mateixes vànoves de color blau elèctric, descolorides, esfilagarsades, brutes, però les mateixes.

Sílvia Alcàntara, *La casa cantonera*

1) En el text apareixen subratllats cinc verbs en passat simple. Canvieu-los per una forma verbal composta també en passat. **(2,5 punts)**.

- (1) **es va aixecar**
- (2) **La va empentar**
- (3) **Es va aguantar**
- (4) **va quedar**
- (5) **Es va acostar**

0,5 punts per cada resposta correcta

2) Completeu les sèries d'adjectius següents. **(3 punts)**.

singular masculí	singular femení	plural masculí	plural femení
Aixafat	aixafada	aixafats	aixafades
Negre	negra	negres	negres
Enganxós	enganxosa	enganxosos	enganxoses
Elèctric	elèctrica	elèctrics	elèctriques

0,5 punts per cada resposta correcta

3) Busqueu en el text que encapçala aquesta activitat un sinònim per a les paraules següents. **(2,5 punts)**.

llum	<u>claror</u>	estirés	<u>tibés</u>
acostats	<u>arribats</u>	ronyós	<u>brut</u>
inflat	<u>rebotit</u>		

0,5 punts per cada resposta correcta

4) Indiqueu quina funció sintàctica (subjecte, complement directe, etc.) fan els elements subratllats a les oracions següents: **(2 punts)**

- La humitat havia rebotit la porta i s'encallava. Funció: **Compl. Directe**
- La pudor de resclosit li va fer fer un pas enrere. Funció: **Compl. Indirecte**
- S'acostà a l'ampit amb molt de compte. Funció: **Compl. Circums.**
- Tot era al mateix lloc. Funció: **Subjecte**

0,5 punts per cada resposta correcta.

Activitat 3

ACTIVITAT 4

(5 punts)

Llegiu el poema que teniu a continuació i feu les activitats de sota.

PIRINENCA

Ben ajagut a terra, com me plau
el veure davant meu en costa suau
un prat ben verd sota d'un cel ben blau!

I en les albes la gran bellugadissa
de les fulles d'acer que el vent eriça
amb tants reflexs de llum enlluernadissa.

I el sol estès pertot.

I el rec com cau
escumejant avall la costa suau
del prat ben verd sota del cel ben blau.

Tots els membres caiguts, tot jo per
terra,
buidat de tota força i sens desig,
la pensa poc a poc se'm desferra...

I em vaig trobant tan bé en allà entremig,
i em va invadint com una immensa pau,
i vaig sent un tros més del prat suau
ben verd, ben verd sota d'un cel ben
blau.

Joan Maragall

1) Indiqueu el tema de què tracta el poema. **(1 punt)**

La natura, la muntanya, els prats, etc.

El plaer de gaudir de la natura

La bellesa del medi natural

2) Quins recursos expressius utilitza l'autor per aconseguir un efecte estètic? **(1 punt)**

Rima, repeticions, anàfora, etc.

3) Quin estat d'ànim transmet el poema? Justifiqueu la vostra resposta amb un exemple. **(1 punt) 0,5 punts per cada part.**

To festiu, optimista, alegre o tranquil.

Exemples: Com me plau, i em vaig trobant tan bé, i em va invadint com una immensa pau, etc.

4) Joan Maragall (1860-1911) va ser escriptor, traductor i periodista. Sabríeu dir entre quins segles va viure i a quin moviment literari pertany? **(2 punts)**

Segles XIX-XX. Modernisme.

1 punt per cada part.

Activitat 4

ACTIVITAT 5

(15 punts)

Llegiu atentament el text següent.

En els darrers temps, sentim parlar d'estrès pertot arreu. L'ús del terme *burnout*, 'cremat', s'ha generalitzat. Molts i moltes professionals han caigut en el pessimisme, en el desànim, en la manca de motivació o d'interès per la feina. Això passa principalment entre aquelles persones que tenen una activitat professional on l'objectiu és el tracte amb altres persones, i l'estrès pot arribar a fer que perdin l'interès i la motivació pel treball, pels usuaris i pels mateixos companys i companyes.

Si pensem que una emoció no deixa de ser més que la resposta del nostre cos a una informació a fi d'adaptar bé l'individu al seu entorn i facilitar-ne la supervivència, en un entorn cada vegada més complex amb tanta informació, tants estímuls i de tants nivells i procedents de tantes dimensions, el cos qui sap si no hauria d'estar alerta a tothora. El nostre cervell *sapiens* està molt ben adaptat per a l'ansietat puntual, per a la por, per a l'estrès; justament aquestes emocions foren un «regal» de la naturalesa, són eines estratègiques per ajudar a resoldre determinats tipus de problemes molt lligats a la supervivència.

En principi, aquestes emocions i aquests mecanismes de resposta no són pas nocius, ans al contrari, són eines sofisticades que posen a disposició de l'organisme una important quantitat de recursos per fer front a una situació inquietant. Tanmateix, quan la manifestació de l'ansietat o de l'estrès és excessivament freqüent, intensa o continuada, poden aparèixer efectes indesitjables, ja que l'organisme no està en condicions de mantenir un ritual constant d'activitat, fora dels límits que imposa el mateix sistema, durant molt de temps.

Avui, una bona part del món viu en una situació que, sense exagerar, hauríem de qualificar de sobresaturada en matèria d'informació, per les infraestructures biològiques que la conformen, on moltes persones, se n'hagin adonat o no, són a prop d'arribar al punt crític de la seva resistència, o ja l'han ultrapassat; la seva tolerància trontolla, i al seu estat d'ànim i al seu comportament hi ha les traces del que podríem anomenar «la pol·lució informativa». Tant és així que en l'argot mèdic dels Estats Units està prenent carta d'identitat, ja s'ha popularitzat molt, el nom de la nova síndrome que seria el primer nivell, el primer esglaó, de totes les alteracions que hem esmentat, la síndrome TMI (Too Much Information). Massa informació!

És per això que tan sovint, al si de la nostra societat del coneixement, a una bona part de la nostra gent, sense acabar de formular-ho de manera clara, li sembla viure en una situació d'autèntica paradoxa. D'una banda, els coneixements, la ciència i la tecnologia ens han posat a tocar dels dits unes possibilitats de qualitat de vida absolutament impensables només fa poc més de mig segle i de l'altra, les boires de l'ansietat i el desassossec semblen planar cada cop més sobre la nostra societat.

Crec que hi ha una eina estratègica excel·lent, la millor de totes, per gaudir d'un bon estat d'ànim i per anar sovint agafats de la mà de la felicitat. Consisteix, ni més ni menys, a desplegar tant com ens sigui possible les nostres habilitats comunicatives, tant les verbals com les no verbals, que una bona part del nostre temps tenim mig adormides. De la mateixa manera que avui tothom parla d'una bona dieta alimentària, em fa goig de presentar la millor de les dietes, la mare de totes les dietes: la comunicativa.

Text adaptat de: Sebastià Serrano. *Els secrets de la felicitat*

1) Contesteu les següents preguntes relacionades amb el text.

a. Amb quin motiu actuen les emocions? **(2 punts)**

Són la resposta del nostre cos a una informació a fi d'adaptar bé l'individu al seu entorn.

b. Què passa quan la por o l'estrès es manifesten massa sovint? Per què? **(2 punts)**

Poden aparèixer efectes indesitjables perquè el nostre organisme no està ben adaptat a l'ansietat continuada o massa freqüent.

c. Per què diu l'autor que aquestes emocions van ser un «regal» de la naturalesa? **(2 punts)**

Perquè són eines estratègiques per ajudar a resoldre determinats tipus de problemes molt lligats a la supervivència.

d. Quina és la paradoxa de la nostra societat? **(2 punts)**

Disposem d'una qualitat de vida cada cop millor, però vivim cada dia més anguiats.

e. Què cal fer per gaudir d'un bon estat d'ànim? **(2 punts)**

Desplegar les nostres habilitats comunicatives verbals i no verbals.

2) El text fa referència a 'l'argot mèdic'. Podeu explicar què és l'argot? Podeu donar algun altre exemple d'argot? **(2 punts)**

Llenguatge propi d'un grup de gent (professionals, especialitzats, etc.), caracteritzat principalment per l'ús de certs vocables i metàfores no usuals en el parlar corrent i per la desfiguració de paraules d'ús general.

Exemples: argot periodístic, mèdic, jurídic, mariner, dels lladres, juvenil, etc.

1 punt per cada una de les parts de la pregunta

3) En el text anterior, hi apareixen subratllades les tres expressions següents. Canvieu-les per unes altres de significat igual o similar. **(3 punts)**

En els darrers temps: **darrerament, últimament, etc.**

Justament: **precisament, just, de fet, etc.**

Tanmateix: **no obstant això, de tota manera, etc.**

Activitat 5

ACTIVITAT 6

(40 punts)

Trieu una de les dues opcions i redacteu un text d'entre 150 i 200 paraules aproximadament.

a) Redacteu un text argumentatiu, expressant la vostra opinió, a partir de l'afirmació que apareix al text de l'activitat 5: *'Avui, una bona part del món viu en una situació que, sense exagerar, hauríem de qualificar de sobresaturada en matèria d'informació'*.

b) Escriviu un correu electrònic (e-mail) a un amic o amiga vostre, que té problemes d'estrès a la feina, explicant-li detalladament en què consisteix la 'dieta comunicativa'. Respecteu el format i les convencions del correu electrònic (e-mail).

En general, la correcció de la redacció és a criteri del corrector/a. A continuació s'ofereixen uns criteris a tall orientatiu.

Valoració global (10 punts)

Es valorarà si el text expressa amb claredat idees i conceptes, si s'ajusta al tema demanat, i si el lèxic i la sintaxi són adequats.

Estructura i presentació (10 punts)

Es valorarà si els arguments estan presentats de manera ordenada, amb una distribució correcta en paràgrafs, si la puntuació és adient, els connectors escaients i si la forma del text s'adequa al format demanat.

Correcció ortogràfica i gramatical (20 punts)

Es valorarà la correcció ortogràfica i gramatical i es penalitzarà especialment la manca de correcció quan dificulti la comprensió del text. Sugerim descomptar 1 punt per cada errada ortogràfica.

- Si un text conté més de 20 errades ortogràfiques o les que hi ha dificulten la comprensió del text, aquesta activitat es pot puntuar amb un 0.
- Si un text no s'ajusta a l'extensió (té menys de 100 paraules) o al tema, aquesta activitat es pot puntuar amb un 0.

Activitat 6

PUNTUACIÓ TOTAL MÀXIMA 100 PUNTS